

SINTEZA
la proiectul Hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării
unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni
(număr unic - 1147/MEn/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale <i>Nr. 10-152 din 14.01.2025</i>	1.	Urmare examinării proiectului hotărârii de Guvern cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, număr unic 1147/MEn/2024, în limita competențelor funcționale, comunicăm lipsa de obiecții și propuneri. Totodată, prezentăm anexat avizul <i>Inspectoratului Național pentru Supraveghere Tehnică</i> nr. 10/25 din 02.01.2025, cu privire la unele condiții de ordin tehnic.	Se ia act
Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică <i>Nr. 10/25 din 02.01.2025</i>	2.	Inspectoratul Național pentru Supraveghere Tehnică, împuternicit cu misiunea de a asigura implementarea politicii statului în domeniul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor stabilit de Hotărârea Guvernului nr.391/2023, a examinat proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) și avizează conținutul acestuia cu impunerea spre respectare a următoarelor cerințe de securitate, prevăzute de Hotărârea Guvernului nr.847/2022 pentru aprobarea Regulilor generale de apărare împotriva incendiilor în Republica Moldova: ”Pct.71. Parcurile cu turbine eoliene și panouri fotovoltaice amplasate în câmpuri, în apropiere de fondul forestier, se prevăd cu fâșii de protecție cu lățimea de 3 metri pe perimetrul acestora. Pct.72. La parcurile cu turbine eoliene și parcurile cu panouri fotovoltaice, pentru autospecialele de intervenție la incendii, se amenajează căi de acces, executate cu îmbrăcăminte dură. Pct.73. Se interzice amplasarea pe teritoriul parcurilor cu turbine eoliene și al parcurilor cu panouri fotovoltaice a posturilor de transformare și a utilajului de convertizare la o distanță mai mică de 10 metri de la elementele constructive cu clasa de pericol de incendiu K3”.	Se acceptă Nota de fundamentare a fost completată cu cerințele propuse.

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării <i>Nr. 03-160 din 22.01.2025</i>	3.	Cu referire la proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), în limita competențelor comunicăm lipsa obiecțiilor și propunerilor.	Se ia act
Ministerul Mediului <i>Nr. 05-07/85 din 15.01.2025</i>	4.	Ministerul Mediului a examinat demersul Cancelariei de Stat, referitor la avizarea proiectului de hotărâre a Guvernului „cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni” (număr unic 1147/MEn/2024)- autor Ministerul Energiei, și comunică lipsă de obiecții și propuneri. Totodată, menționăm că, în urma examinării cererii pentru emiterea acordului de mediu privind activitatea planificată „Construcția centralei electrice fotovoltaice cu o putere instalată de 50 MW în zona com. Rădeni, r-nul Strășeni” și în baza prevederilor Legii nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Agenția de Mediu a emis Acordul de Mediu în adresa companiei SRL „GS Blue Electric” la data de 1 noiembrie 2024.	Se ia act
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare <i>Nr. 21-03/97 din 17.01.2025</i>	5.	În contextul examinării proiectului de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), vă comunicăm următoarele. 1) <i>Obiecții argumentate și explicite pe marginea cărora trebuie să se ajungă la un acord:</i> La pct.1, conform pct. 33 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului 517/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice și abrogarea unor hotărâri ale Guvernului (în continuare - Regulament), comisia de autorizare examinează documentația de autorizare recepționată și ia o decizie cu privire la propunerea de acceptare sau refuz al solicitării privind autorizarea instalării sau majorării capacității centrale electrice. Totodată, conform pct. 37.2. din Regulament, credibilitatea tehnică a proiectului de instalare a centralei electrice se demonstrează de către solicitant prin prezentarea graficului de construcție, cu indicarea datei prognozate pentru inițierea construcției și a datei estimate pentru finalizare și admitere în exploatare. Astfel, potrivit procesului-verbal din 04.12.2024, solicitantul, la caz SRL „GS Blue Electric”, a depus cererea cu privire la autorizarea instalării centralei electrice fotovoltaice, înregistrată cu nr. 7305/24 din 12.11.24. În contextul celor menționate supra, au fost identificate în Registrul Bunurilor Imobile 50 de numere cadastrale, pe care urmează a fi instalată centrala electrică fotovoltaică. Ministerul atrage atenția că, conform materialelor cartografice preluate din imaginile satelitare din 06.01.25, disponibile pe portalul electronic Sentinel-hub.com, pe terenurile vizate în proiect pot fi identificate instalații de panouri electrice fotovoltaice începând cu luna noiembrie (se anexează). În această ordine de idei, la scurt timp după momentul depunerii cererii, solicitantul a început lucrările de construcție a centralei electrice.	Se ia act În baza informațiilor prezentate de solicitant (imagini foto și video din teren) a fost stabilit faptul că din satelit erau vizibile construcțiile metalice.

		În complementar, conform art. 19 alin. (2) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, autorizarea instalării unei centrale electrice noi cu o putere instalată mai mare de 20 MW, se efectuează prin hotărâre de Guvern. După adoptarea hotărârii de Guvern în cauză, beneficiarul este obligat să obțină autorizația de construire de la autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. <i>Propuneri care poartă caracter de recomandare:</i> La pct. 1, considerăm oportună indicarea numerelor cadastrale, categoriei de terenuri, precum și suprafața terenurilor pe care urmează a fi instalată centrala electrică fotovoltaică, luând în considerație faptul că aceste date nu se regăsesc în textul proiectului, nici în nota de fundamentare. În subsidiar comunicăm faptul că, potrivit prevederilor art. 27 din Codul funciar nr. 22/2024 (în vigoare 07.03.2025), terenurile din categoria de destinație agricolă cu modul de folosință pentru instalarea sistemelor fotovoltaice solare, includ terenurile ocupate de instalațiile de panouri fotovoltaice solare, fixate la sol printr-o structură metalică, conform normelor tehnice elaborate de organul central de specialitate al statului care asigură elaborarea și promovarea surselor de energie regenerabilă și se mențin înierbate.	Prevederile art. 105 și 148 din Codul Urbanismului și Construcțiilor nr. 434/2023 includ documentele necesare pentru emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare și descriu condițiile de eliberare a autorizației de construire, astfel încât autoritățile APL pot elibera autorizația de construire în temeiul avizului de racordare eliberat de operator. Se acceptă Nota de fundamentare a fost actualizată cu includerea numerelor cadastrale ale terenurilor. Se ia act
Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică Nr. 03-04/137 din 14.01.2025	6.	Agencia Națională pentru Reglementare în Energetică (în continuare – Agencia/ANRE), a examinat proiectele de hotărâre ale Guvernului cu numerele unice 1147/MEn/2024 și 1148/MEn/2024 cu privire la autorizarea instalării unor centrale electrice fotovoltaice prezentate Agenției pentru avizare și comunică următoarele. Propunem la punctul 2 din proiectul de hotărâre să se facă referință inclusiv la numărul unic de identificare (IDNO) al persoanei juridice ce urmează să gestioneze centrala electrică. <i>Argumentare:</i> În conformitate cu art. 2 din Legea nr. 220 din 19.10.2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, în sensul prezentei legi, noțiunile de mai jos au următoarele semnificații:	Se acceptă

		<i>număr de identificare de stat (IDNO)</i> - cod numeric unic, atribuit de organul înregistrării de stat persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali la momentul înregistrării de stat, care servește pentru identificarea acestora în sistemele informaționale ale Republicii Moldova; În continuare, art. 11 alin. (2) din Legea menționată supra prevede că, persoanei juridice i se atribuie, la înregistrare, un număr de identificare de stat (IDNO) ce atestă că persoana a fost înscrisă în Registrul de stat și a fost luată la evidență de către Serviciul Fiscal de Stat. Numărul de identificare de stat, care reprezintă și codul fiscal al persoanei juridice înregistrate, se indică pe foaia de titlu a actelor de constituire. Astfel, Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, denumirea persoanei juridice cât și adresa sediului pot fi modificate prin adoptarea hotărârii de modificare a actelor de constituire sau a datelor înscrise în Registrul de stat și depunerea documentelor respective pentru înregistrarea modificărilor la organul înregistrării de stat, însă numărul unic de identificare (IDNO) este atribuit de organul înregistrării de stat persoanelor juridice la momentul înregistrării de stat și nu poate fi modificat, deci reprezintă un element de identificare sigur și în acest caz persoana juridică poate fi supusă trasabilității în cazul adoptării modificărilor enumerate.	
Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru <i>Nr. 36/01-06/18 din 13.01.2025</i>	7.	Agenția Geodezie, Cartografie și Cadastru (AGCC) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) și în limita competențelor funcționale comunică următoarele. Potrivit punctului 1 al proiectului de hotărâre se autorizează instalarea unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, cu puterea electrică instalată de 50 MW, fără a fi indicat numărul cadastral al terenului/ale terenurilor pe care va fi construită această centrală. În aceste condiții, comunicăm despre imposibilitatea verificării datelor cadastrale în vederea prezentării informației.	Se ia act Prin demersul adițional cu nr.05-88 din 15.01.2025 a fost transmisă lista terenurilor
Congresul Autorităților Locale din Moldova <i>Nr. 05 din 09.01.2025</i>	8.	Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat adresarea Cancelariei de Stat nr. 18-69-11428 din 30.12.2024, privind avizarea proiectului hotărârii Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024), și comunică lipsa propunerilor și obiectiilor la proiectul în cauză.	Se ia act
SA „Energocom” <i>Nr. 12/09-182 din 15.01.2025</i>	9.	S.A. ”ENERGOCOM” a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, (număr unic 1147/MEn/2024) și Vă comunică despre lipsa obiectiilor și a propunerilor.	Se ia act

ÎS „Moldelectrica” Nr. 46-53/106 din 10.01.2025	10. La scrisoarea Dvs. cu numărul 05-3278 din 31.12.2024, privind examinarea și avizarea proiectului de hotărâre privind autorizarea instalării unei centrale fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic – 1147/MEn/2024), Î.S. Moldelectrica Vă comunică următoarele: Menționăm că termenul de valabilitate al avizului de racordare emis pentru racordarea CEF Rădeni 1A, cu o putere instalată de 50MW în comuna Rădeni, raionul Strășeni, urmează a fi prelungit în conformitate cu termenul de valabilitate a prezentei hotărâri. În acest caz, considerăm justificat includerea numărului avizului de racordare (nr.46-53/2390 din 29.12.2022) și emitentul, în textul hotărârii. Specificarea numărului avizului de racordare asigură un cadru transparent și elimină eventualele incertitudini în derularea activității dezvoltării centralei electrice	Se acceptă parțial Nota de fundamentare a fost actualizată cu includerea numărului avizului de racordare.
SA „Furnizarea Energiei Electrice Nord” Nr. 01-30 din 02.01.2025	11. SA FEE-Nord , avizează pozitiv proiectul Hotărârii Guvernului, referitor la solicitarea Dvs. nr. 05-3278 din 31.12.2024 cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, în baza informațiilor prezentate și a cadrului normativ aplicabil. Motivare: 1. Relevanța strategică: – Proiectul contribuie semnificativ la creșterea ponderii energiei regenerabile în sistemul energetic național, aliniindu-se obiectivelor Strategiei Energetice a Republicii Moldova. – Dezvoltarea capacităților de producere a energiei electrice în mod sustenabil și reducerea dependenței de resursele energetice importate reprezintă priorități majore pentru sectorul energetic național. 2. Impactul pozitiv al proiectului: – Realizarea proiectului va aduce beneficii economice prin investiții private și crearea de locuri de muncă pe parcursul implementării. – Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră prin utilizarea unei surse de energie prietenoase cu mediul. 3. Conformitate cu reglementările legale: – Proiectul a fost elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, respectând prevederile Regulamentului privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024. – Documentația tehnico-economică a fost verificată și aprobată de către comisia de autorizare, conform normelor în vigoare.	

[illegible]

		Potrivit notei de fundamentare, proiectul este elaborat în temeiul art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, care stabilește competența Guvernului de a autoriza instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW, în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024. În context, raționamentele expuse de inițiator în notă reflectă motivul emiterii actului normativ. Relevăm că, obiecții de ordin conceptual nu avem de formulat. Totodată, aferent rigorilor normative, se vor reține următoarele: La pct. 2, semnalăm că expresia „în conformitate cu prevederile actelor normative” nu denotă claritate normei, prin urmare, sugerăm revizuirea acesteia. La pct. 4, atenționăm că termenul de valabilitate al actului normativ va începe să curgă nu de la data adoptării, dar din momentul intrării în vigoare a acestuia, or, intrarea în vigoare a actului normativ semnifică faptul că, norma juridică este validă, dobândește forță juridică, guvernează deplin relațiile sociale și din acest moment începe să producă efecte juridice, fiind executorie și opozabilă tuturor subiecților vizați. Astfel, în lipsa unei prevederi exprese, actul normativ intră în vigoare potrivit art. 56 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative (peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova). Totodată, pct. 4 se consideră a fi inutil, deoarece valabilitatea autorizării Guvernului pentru instalarea centralei electrice (60 de luni de la data adoptării) este stabilită la pct. 44 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024.	Se ia act Se acceptă Textul a fost revizuit Se ia act În conformitate cu pct. 44 din Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 517/2024 termenul de valabilitate al actului normativ va începe să curgă de la data adoptării. Totodată, prezenta Hotărâre constituie un act administrativ individual și este oportun și necesar să fie indicat termenul în textul Hotărârii.
Centrul Național Anticorupție <i>Nr. 06/2/1103 din 23.01.2025</i>	14.	RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE Nr. EHG25/10300 din 23.01.2025 la proiectul de hotărâre a Guvernului cu privire la autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni (număr unic 1147/MEn/2024) Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Centrul Național Anticorupție al Republicii Moldova în baza Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, a Legii nr.1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, a Legii integrității nr.82/2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului nr.6 din 20 octombrie 2017. <u>I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului</u>	

	<i>I.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect</i> Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017). <i>I.5. Justificarea soluțiilor proiectului</i> I.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă. În conformitate cu art.30 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, proiectele de acte normative sunt însoțite de „nota de fundamentare care cuprinde: a) denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ; b) condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ; c) obiectivele urmărite și soluțiile propuse; d) analiza impactului de reglementare; e) compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE; f) avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ; h) modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent; i) măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ." Nota informativă a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. I.5.2. Argumentarea economică-financiară. Conform art.30 lit.d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare". Potrivit notei de argumentare a proiectului implementarea proiectului hotărârii de Guvern propus nu va necesita alocarea mijloacelor financiare din bugetul de stat. <u>II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului</u> <i>II.1. Limbajul proiectului</i> Potrivit art.54 al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative „textul proiectului actului normativ se elaborează [...] cu respectarea următoarelor reguli: [...] a) se expune într-un limbaj simplu, clar și concis [...] c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi; [...] e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire, [...] f) se evită folosirea [...] a cuvintelor și expresiilor [...] care nu sînt utilizate sau cu sens ambiguu; g) se evită tautologiile juridice;	Se ia act Se ia act
--	---	-----------------------------------

	h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, [...]". Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017. <i>II.2. Coerența legislativă a proiectului</i> Conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică (1) Pentru asigurarea funcționării și dezvoltării durabile a sectorului electroenergetic, Guvernul: [...] g) autorizează instalarea centralelor electrice cu o putere instalată mai mare de 20 MW și majorarea capacităților centralelor electrice existente în cazul în care capacitatea adițională este mai mare de 20 MW, în conformitate cu Regulamentul privind construcția/reconstrucția centralelor electrice. <i>II.3. Activitatea agenților publici și a entităților publice reglementată în proiect</i> Prevederile proiectului vizează activitatea desfășurată de către Ministerul Energiei, în contextul asigurării controlului asupra executării prezentei hotărâri. <i>II.4. Atingeri ale drepturilor omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului</i> Prevederile proiectului nu aduc atingere drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului. <u>III. Concluzia expertizei</u> Potrivit notei informative, proiectul are drept scop autorizarea instalării unei centrale electrice fotovoltaice în comuna Rădeni, raionul Strășeni, în baza deciziei Comisiei de Autorizare din cadrul Ministerului Energiei în vederea examinării documentației de autorizare înregistrată prin cererea nr. 7305/24 prezentată de solicitantul SRL „GS Blue Electric”. Autorul a prezentat Sinteza avizelor parvenite în cadrul procesului de consultare publică a proiectului de către autoritățile responsabile de implementarea prevederilor conținute în proiect/instituțiilor interesate, fapt ce denotă aspectul definitiv al acestuia și întrunirea condițiilor stabilite de prevederile art.36 al Legii nr.100/2017, coroborat art.28 al Legii nr.82/2017 - pentru efectuarea expertizei anticorupție. În procesul de promovare a proiectului, au fost respectate rigorile de asigurare a transparenței decizionale statuate de prevederile art.8 lit.a)-d) al Legii nr. 239-XVI din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional. Nota informativă a proiectului a fost structurată, potrivit exigențelor de tehnică legislativă statuate de prevederile art.30 lit.a)-f) al Legii cu privire la actele normative nr.100 din 22 decembrie 2017. Implementarea prevederilor propuse, poate contribui la realizarea interesului public vizat de proiect, fapt care nu este detrimentul interesului public general (în sensul prevăzut de prevederile Legii integrității nr.82 din 25 mai 2017).	Se ia act Se ia act Se ia act
--	--	---

Secretar de Stat

Constantin BOROSAN